

9930707

A ROMÁN FILOLÓGIAI SZEMINÁRIUM, amely a francia nyelv- és irodalom, a román összehasonlító nyelvészet egyetemi előadásai és gyakorlatai mellett kiinduló pontja, centruma a francia lektor és az olasz lektor tevékenységének is, egyáltalában semmi néven nevezendő helyiséggel és butorizzattal nem rendelkezik. A szeminárium könyvei, diapozitívjei és egyéb taneszközei jelenleg a dékáni fogadószoba egy nyitott állványán és a földön /!/ vannak összezsúfolva, ugyanott van a pedagógiai szeminárium könyveinek egy része is. Szemináriumi munka így teljességgel lehetetlen s a tanárképzés, amely a modern nyelvekben /francia, olasz/ olyan fontos volna, csak papiroson van meg. Szemináriumi órát, könyvtári kikölcsönzést lehetetlenné tesz ez az állapot, amelyért a súlyos felelősséget a szemináriumi igazgató és a kar el kell, hogy hárítsa magáról.

Mivel ez az állapot a felsőbb oktatás egy fontos részének megszűnését, kimulását jelentené, tisztelettel és bizalommal kérem a Nagyméltóságu Miniszter Urat a leglényegesebb és legkatasztrofálisabb bajok sürgős orvoslására és a következő szükségleteket jelentem:

I. HELYISÉG DOLGÁBAN előadhatatlan szüksége van a román filológiai szemináriumnak:

a/Egy szemináriumi helyiségre, amely ideiglenesen könyvtárul is szolgálhat, terjedelme minimálisan 6-szor 5 m, de - tekintettel arra, hogy hosszú asztal és könyvszekrények kellenek bele - kívánatos volna kb. 7-szer 6 m. férőhely;

b/ Egy tanári dolgozószobára, amely nélkül egészséges szemináriumi s általában egyetemi élet nem képzelhető, ez takarékosági szempontból egyidejűleg kézikönyvtárt is tartalmazhatna; mérete minimálisan 3,50-szer 4 m.

c/ Egy szoba /tanterem/ a nyelvleckék és a két lektor /olasz és

francia/ számára, valamint a nem-szemináriumi, nyilvános előadások számára /főkollégium, mellékkollégium, tanárképző/; mérete kb. 6-szor 6 m.

A román filológiai szemináriumnak annyi butorzata sincs, amennyi bármely - akár háboru alatt épült - középiskolai tanári könyvtárnak. Nincs könyvtárszekrény, íróasztal, nincs egyetlen hosszú asztal, amely mellett a hallgatók dolgozhatnának. Ez az állapot a tudományos munka szünetelését, a nyelvszakos tanárok nivójának veszedelmes csökkenését jelenti, mert így lehetetlen még a kötelező auktorokat is becsületesen átdolgozniok.

A következő /B/ BUTORZATra ennek az ujonnan önállósult és így a l a p f e l s z e r e l é s t /ha bármily szerényet is/ igényelő szemináriumnak feltétlen szüksége van:

- a/ Két darab nyitott könyvvállvány, à 2 m széles és 2 m magas;
- b/ Két darab csukott könyvszekrény, à 1,50 széles és 2 m magas;
- c/ Egy hosszú asztal, linóleummal vagy posztóval borítva, amely mellett a hallgatók dolgozhassanak, méretei: 5 m hosszú és 1,50 széles;
- d/ Egy íróasztal;

e/ /A harmadik szobába, mely tanteremül szolgálna:/ Egy katedra-asztal, 30 hallgatóra padok vagy székek és megfelelő számú kis asztal;

Ez a butorzat az, amely az említett helyiségek használatát lehetővé tenné. Természetes, hogy a takarékosági szempont legerősebb hangszólója volt az irányadó; ez indokolja a kézikönyvtárnak a tanári dolgozóhelyiséggel, a lektorok munkahelyiségének a tanteremmel való egybeolvasztását.

Legnagyobb tisztelettel kérem Excellenciáját, adja meg a lehetőségét annak, hogy ez az új középiskolai reform szempontjából is végtelenül fontos ~~xxxxxxxxxx~~ intézet produktív munkát végezhesse. Ha a szeminárium valami módon még e félév folyamán nem lenne elhelyezhető s legalább szegényesen berendezhető, az őszi új munkafélévben a szemináriumi munkát s a nyelvszakos tanárképzést legjobb akaratom mellett sem bírnám megkezdeni, ami beláthatatlan következményekkel járna az Excellenciája bölcs vezetése alatt álló összes középiskolákra nézve is.

R.F.S. 3/1924.

9930707

Nagy méltóságú Miniszter Ur!

Kegyetemes Uram!

A debreczeni m.kir. Tisza István-Tudományegyetemnek vezetésére bízott román filológiai szeminárium, amely a/ a francia nyelv- és irodalom, b/ a román összehasonlító nyelvészet egyetemi előadásai és gyakorlatai mellett c/ kiinduló pontja, centruma a francia lektor és d/ az olasz lektor tevékenységének is, egyáltalában semmi néven nevezendő HELYISÉGGEL és BUTORZATTAL nem rendelkezik. A szeminárium könyvei /köztük igen értékes dolgok/, dispozitívjai és egyéb taneszközei jelenleg a dékáni fogadószoba egy nyitott állványán és a földön /!/ vannak összezsúfolva, ugyanott, ahol a szintén hajléktalan pedagógiai szeminárium könyveinek egy része is el van raktározva. Szemináriumi munka így teljességgel lehetetlen s a tanárképzés is, amely a modern nyelvekben /francia, olasz/ olyan fontos volna, csak papírcsón lehet meg. A szemináriumi órák tartását, sőt a könyvek kikölcsönzését, használatát is lehetetlenné teszi ez az állapot, amelyért a súlyos felelősséget a szemináriumi igazgató és a kar is el kell, hogy hárítsa magától.

Mivel ez az állapot a felsőbb oktatás egy fontos szervének kimúlását, megszűnését jelentené, amibe a magyar államnak nem szabad beleenyugodnia, tisztelettel és bizalommal kérem Excellenciádat, kegyeskedjék a leglényegesebb és legkatasztrófálisabb bajokat sürgősen orvosolni. Számot vetve a pénzügyi nehézségekkel, de szem előtt tartva a felsőbb oktatás s általában a magyar nevelő munka életérdekét, a következő szükségleteket jelentem be kérve azok haladéktalan kielégítését:

A/ HELYISÉG tekintetében elodázhatatlan szüksége van a román filológiai szemináriumnak:

a/ Egy szemináriumi helyiségre, amely átmenetileg könyvtárul is

szolgálhat. Terjedelme minimálisan 5-ször 6 m, de - tekintettel arra, hogy hosszú asztal és könyvespolcok állnak benne -, kívánatos volna 6-szor 7 m. főhely;

b/Egy tanári /igazgatói/ dolgozószobára, amely nélkül egészséges szemináriumi és általában egyetemi élet el sem képzelhető. Ez takarékosági szempontból egyidejűleg közikönyvtárt is tartalmazhatna. Mérete minimálisan 3,50-szer 4 m.

Ezenkívül szükség van egy tanteremre a nem-szemináriumi előadások s nagyobb auditóriumok számára, mert az előadások a szemináriumi munkát nem zavarhatják meg. Itt tartatnának a francia nyelvi és irodalmi kollógiumok, valamint a lektorok nyelvleckéi is, ugyyszintén a tanárképző-intézeti előadások is.

Amennyiben nem állana elegendő számú helyiség rendelkezésre, a tanterem közös lehetne az épületben elhelyezett többi szemináriumokkal és intézetekkel, azaz egy tantermük lehetne a következő intézményeknek: ROMÁN FILOLÓGIAI SZEMINÁRIUM, PSZICHOPEDAGÓGIAI INTÉZET, FONETIKAI INTÉZET. A két /a, b/ szemináriumi helyiségre azonban magának a román filológiai intézetnek osztatlanul van szüksége.

Ezek a helyiségek Debreczenben most egyetlen helyen állnak megfelelő módon rendelkezésre: a tanítói árvaház középső pavillonjában. Tisztelettel kérem tehát Excellenciádat, kegyeskedjék sürgős intézkedéssel úgy határozni, hogy a román filológiai szemináriumot az egyetemi gondnoki hivatal a pavillon emeleti részében 3 helyiségbe haladéktalanul beköltöztesse, hogy így a tudományos munka lehetővé váljék s - másrészt - a szeminárium és így a magyar állam tulajdonát képező értékek megóvassanak.

B/ A román filológiai szemináriumnak annyi BUTORZATA sincs, mint bármely - akár a háború alatt épült - középiskolai tanári könyvtárnak. Nincs könyvtárszekrény, nincs íróasztal, sőt nincs egyetlen asztal sem, amely mellett a tanulók dolgozhatnának. Ez az állapot a tudományos munka szünetelését, a nyelvszaki tanárok nivójának veszedelmes súlyedését jelenti, mert így lehetetlen még a kötelező auktorokat is becsületesen

áttanulmányozniok. Ennek az ujonnan létesült és így alapfelszerelésre
/ha igen szerényre is !/ feltétlenül rászoruló szemináriumnak szüksége
van:

- 1/ Két db. /a 2-szer 2 m/ nyitott könyvvállványra;
- 2/ Két db. /1,50 széles, 2 m magas/ könyvszekrényre /csukható/;
- 3/ Egy hosszú asztalra, linóleummal vagy posztóval borítva, amely
mellett a hallgatók dolgozhassanak. /Méretei: 5 m hosszú, 1,50 széles/;
- 4/ Egy egyszerű íróasztalra;
- 5/ /A közös tanteremszobában/: Egy katedraasztalra; padokra; vagy
székekre és kis asztalokra. /30 hallgatót számítva átlagul./

Ez a minimális bázis az, amely az említett helyiségek használa-
tát lehetővé tenné. Természetes, hogy a takarékosági szempont légerő-
sebb hangsúlyozása volt az irányadó; ez indokolja a kiskönyvtárnak a
tanári /igazgatói/ dolgozóhelyiséggel, a lektorok munkahelyiségének a
tanteremmel való egybeolvasztását.

Legnagyobb tisztelettel kérem Excellenciádat, adja meg a lehetősé-
gét annak, hogy ez az új középiskolai reform szempontjából is annyi és
oly fontos munkára hivatott intézet produktív munkát végezhesen. Mert
- sajnos -, ha a szeminárium sürgősen nem volna elhelyezhető /legkésőbb
a félév vége felé/ s legalább szegényesen berendezhető, amire nézve a
mellékelt árajánlat végösszegének kiutalását kell kérnem, - akkor az
őszüi új munkafélévben a szemináriumi munkát és nyelvszakos tanárképzést
nem tudnám megkezdeni, ami beláthatatlan következménnyel járna nemcsak
a csódtól fenyegetett tudományos folytonosságra, hanem az Excellenciád
bölcs vezetése alatt álló összes középiskolákra s így a nemzeti nevelésre
is.

Kéréssem kegyes és sürgős teljesítését és a bajok orvoslását tiszte-
lettel kérve és remélve

vagyok Excellenciádnak
alázatos szolgája:

Debreczen, 1924. április hó 15-én

egyetemi tanár

a román filológiai szeminárium igazgatója

